

ALFAFETOPROTEIIN PLASMAS

Lühend	P-AFP
Mõiste	Onkofetaalne valk (albumiin), glükoproteiin.
Näidustused	<p>Lisauuring kasvajate diagnostikaks ja ravi seireks:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ idurakulised kasvajakud (mitteseminoomsed ja seminoomsed kasvajakud, määratakse enamasti koos koorioni gonadotropiiniga) ▪ hepatotsellulaarne maksavähk ▪ koriokartsinoomid, teratokartsinoomid <p>Lisauuring sünnieelse kromosoomihaiguste ja kaasasündinud arenguhäirete riski hindamisel II trimestris</p> <p>Muud seisundid:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ maksa regeneratiivsete protsesside seire ▪ lisauuring telangiiektaasataksia ravi seireks ▪ abiuuring neonataalse hepatiidi ja biliaarse atreesia diferentsiaaldiagnostikas
Proovivõtu vahendid	Geeli ja liitiumhepariiniga katsuti
Materjali säilivus ja transport	Plasma: 20–25 °C 5 päeva, 2–8 °C 14 päeva, –20 °C 6 kuud Juhul kui proovimaterjali ei saa kohe laborisse saata, tuleb plasma eraldada.
Teostamise aeg ja koht	Ööpäev läbi, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Meetod	Elektrokemoluminomeetria - Roche Cobas 6000
Referentsvahemikud	Täiskasvanud: < 5,8 IU/ml
Tõlgendus	<p>AFP↑</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ füsioloogiline: rasedus, mitmikrasedus (suurim kontsentratsioon 16.–18. rasedusnädalal), valesti arvestatud (alahinnatud) raseduse kestvus ▪ kasvajakud (embrüonaalkudedest lähtunud kasvajakud, munandivähk, jämesoolekasvajakud, lümfoomid, Hodgkini tõbi, neeru-, kõhu-äärme-, maksa-, kopsu-, kilpnäärme-, sapiteede- ja maokasvajakud) ▪ kaasasündinud sündroomid, arenguhäired ja loote haigused (anentsefaalia, mikrotsefaalia, hüdrosefaalia, neuraalorüü defektid, (<i>spina bifida</i>), müelomeningotseele, entsefalotseele, neeru aplaasia/agenees, <i>aplasia cutis</i>, söögitoru ja duodeenumi atreesia, Fallot' tetraad, kaasasündinud nefrootiline sündroom, Turneri sündroom, Patau sündroom, türosineemia, üsasisene surm, spontaanne abort, loote hüpotroofia, loote hüdrops, oligohüdroamnioos, Rh-isoimmuniseerumine, lootevere kontaminatsioon, loote-ema hemorraagia jt) ▪ muud seisundid (gastrointestinaaltrakti haigused: maksatsirroos, osaline hepatektoomia, hepatiit, alkohoolne maksahaigus, maksanekroos, põletikuline soolehaigus, gastrointestinaaltrakti stenoos, teleangiiektaasataksia, Wiskott-Aldrichi sündroom, nefroos) <p>AFP↓</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ insuliinsõltuv diabeet emal ▪ koriokartsinoom ▪ valerasedus, mool (hüdatidoosmool), spontaanne abort ▪ väärarengu sündroomid lootel (Downi, Edwardsi sündroomid) ▪ rasvtõbi ▪ valesti arvestatud (üle hinnatud) raseduse kestvus
Konsultatsioon	Liisa Kuhi
HK hinnakirja koodid	66706
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Marks V, Cantor T, Mesko D, et al (2002) Differential Diagnosis by Laboratory Medicine, Springer-Verlag: 177 2. Fleisher M, Dnistrian AM, Sturgeon CM, et al (2002) Practice guidelines and recommendations for use of tumor markers in the clinic, NACB Laboratory medicine practice guidelines, 15: 35–37

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

	3. Perkins GL, Slater ED and Sanders GK (2003) Serum Tumor Markers, American Family Physician, 68: 1075–1082
Koostaja	Eola Valdre